

que l'endroit lui plaît, qui peint selon son coeur, avec des coups de reins. . . . „et puis ça va!" *) — Museums haat hij, de doctrinair en verfoeit hij, cultuur en cubisme zijn de oorzaak van alle levensmisères. „Ik schilder met mijn hart, alle wetenschap geeft me kiespijn." †)

Vlaminck is inderdaad een zeer opvliegende en snel reagerende, een zeer impressionabele natuur. . . . maar hij is met dat al geen „impressionist." Hij was daarvoor te zeer een kind van zijn tijd. Dat zijn landschappen sterker gebouwd zouden zijn dan die der impressionisten — ik betwijfel het. Maar wèl domineert ook hier weer het synthetisch subjectivisme, het geprononceerd-persoonlijk element als primaire factor. En het spreekt zich uit in een moeilijk te definiëren inéénsmelting van het onheilspellend-driftige en het weemoedig-teedere, in het oogenblikkelijke, dat toch meditatief kan zijn. Zijn gevaar is het gevaar van 't ongeremde zich-laten-gaan: deze zoo enthousiaste persoonlijkheid schijnt inderdaad weleens „op hol" te gaan. Ook al boeit hij niet door het meeslepend sensualisme van den robuust-romantischen de Segonsac, ook al verrast hij niet door het indringend realisme van den tegelijkertijd fijnzinnigen en violenten Maurice Utrillo, Vlaminck bezit zijn eigene, vurige charme en stroomende vitaliteit. Even productief als Utrillo, schijnt hij als deze een àl te groote handigheid ontwikkeld te hebben in het fabricceeren van een landschap of bloemstuk-à-la-Vlaminck — Utrillo produceerde „ad nauseam" Montmartre's-à-la-Utrillo" —; het werd m.a.w. een recept; en het heeft hem vermoedelijk veel hoofdbreken gekost er zich ook maar ten deele aan te ontworstelen. Uit deze te groote productiviteit, alsook uit de ietwat bliksemende haastigheden van zijn opgewonden schilderwijze, zou men een gemis aan eerbied voor of overgave aan de natuur kunnen concludeeren — ten onrechte, naar ik meen. En deze meening wordt versterkt, wanneer men dit werk stelt naast dat van Osterlind: een jongere begaafdheid, ondenkbaar in zijn tegenwoordige phase zonder het voorbeeld van Vlaminck, en wiens uitingen vergelijkenderwijze frappeeren door een meer verbrokkeld tegen-de-dingen-aankijken. Want daargelaten dat Vlaminck een gaver, rijper meesterschap over het instrument bezit, vereenzelvigd hij zich ook meer met de dingen: er is diepere vertrouwdheid, en inniger teederheid soms. Verrukkelijk vooral is zijn kleur, hetzij in de brillante bloemstukken, hetzij in de glibberige, dramatisch belichte vischen, hetzij in de landschappen, verlaten soms en melancholiek, met de grijzende wolkenbouwsels, met de rijkgevariëerde groenen en de gloeiende donkerten van roode daken, met op den voorgrond het snelle, vlietende water. . . . er is altijd vaart in dit werk! Op zijn minst bezit het een te gemakkelijk-bereikt effect; op zijn best verkrijgt het iets visionnairs, iets

*) André Salmon in „l'Art Vivant" (Jan. '26).

†) Aangehaald uit „Art Work" (Jan.—Maart, '26).